

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 22ας Οκτωβρίου 2002 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις Τ-178/00 και Τ-341/00,

Jan Pflugradt, κάτοικος Φρανκφούρτης επί του Μάιν (Γερμανία), εκπροσωπούμενος στην υπόθεση Τ-178/00 από τον Ν. Pflüger, δικηγόρο, και στην υπόθεση Τ-341/00 από τους Pflüger, R. Steiner και S. Mittländer, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγων,

κατά

Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, εκπροσωπούμενης στην υπόθεση Τ-178/00 από τον J. Fernández Martín και τη V. Saintot, επικουρούμενους από τον B. Wägenbaur, δικηγόρο, και στην υπόθεση Τ-341/00 από τη V. Saintot και τον T. Gilliams, επικουρούμενους από τον Wägenbaur, δικηγόρο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

που έχει ως αντικείμενο, στην υπόθεση T-178/00, προσφυγή ακυρώσεως της εκθέσεως αξιολογήσεως του προσφεύγοντος για το 1999 και, στην υπόθεση T-341/00, προσφυγή ακυρώσεως του υπομνήματος της 28ης Ιουνίου 2000 του Γενικού Διευθυντή της Γενικής Διευθύνσεως «Συστήματα πληροφόρησης» (ΓΔ IS) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σχετικά με τα καθήκοντα που ανατέθηκαν στον προσφεύγοντα,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. D. Cooke, Πρόεδρο, R. García-Valdecasas και P. Lindh, δικαστές,

γραμματέας: D. Christensen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 19ης Φεβρουαρίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

- 1 Το πρωτόκολλο για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), το οποίο προσαρτάται στην Συνθήκη ΕΚ (στο εξής: καταστατικό του ΕΣΚΤ), περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διατάξεις:

«Άρθρο 12

[...]

- 12.3 Το Διοικητικό Συμβούλιο θεσπίζει εσωτερικό κανονισμό, ο οποίος καθορίζει την εσωτερική οργάνωση της ΕΚΤ και των οργάνων λήψεως αποφάσεων.

[...]

Άρθρο 36

Προσωπικό

36.1 Το Διοικητικό Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθορίζει τους όρους απασχολήσεως του προσωπικού της ΕΚΤ.

36.2 Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο για όλες τις διαφορές ανάμεσα στην ΕΚΤ και τους υπαλλήλους της εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στους όρους απασχόλησής τους.»

2 Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, το Διοικητικό Συμβούλιο καθόρισε, με απόφαση της 9ης Ιουνίου 1998, όπως τροποποιήθηκε στις 31 Μαρτίου 1999 (ΕΕ 1999, L 125, σ. 32), τους όρους απασχολήσεως του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (στο εξής: όροι απασχολήσεως), που προβλέπουν ειδικότερα ότι:

«9. (α) Οι εργασιακές σχέσεις μεταξύ της ΕΚΤ και του προσωπικού της διέπονται από τις συμβάσεις εργασίας που συνάπτονται σύμφωνα με τους παρόντες όρους απασχολήσεως. Ο κανονισμός για θέματα προσωπικού, που θεσπίζεται από την Εκτελεστική Επιτροπή, καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής των όρων απασχολήσεως.

[...]

(γ) Οι όροι απασχολήσεως δεν διέπονται από κάποιο ειδικό εθνικό δίκαιο. Η ΕΚΤ εφαρμόζει i) τις γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα κράτη μέλη, ii) τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου (ΕΚ) και iii) τους

κανόνες που περιλαμβάνονται στους κανονισμούς και στις οδηγίες (ΕΚ) που αφορούν την κοινωνική πολιτική και απευθύνονται στα κράτη μέλη. Οσάκις υφίσταται ανάγκη, οι νομικές αυτές πράξεις τίθενται σε εφαρμογή από την ΕΚΤ. Σχετικώς, θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι συστάσεις (ΕΚ) σε θέματα κοινωνικής πολιτικής. Η ΕΚΤ θα λαμβάνει δεόντως υπόψη, για την ερμηνεία των απορρεόντων από τους παρόντες όρους απασχολήσεως δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, τις αρχές που απορρέουν από τους κανονισμούς, τους κανόνες και τη νομολογία που εφαρμόζεται στο προσωπικό των κοινοτικών οργάνων.

10. (α) Οι συμβάσεις εργασίας μεταξύ της ΕΚΤ και των υπαλλήλων της έχουν τη μορφή επιστολών προσλήψεως που προσυπογράφονται από τους υπαλλήλους. Οι επιστολές προσλήψεως εξειδικεύουν τους όρους απασχολήσεως, όπως απαιτεί η οδηγία 91/533/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Οκτωβρίου 1991 [...]».
- 3 Σύμφωνα με το άρθρο 12.3 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, το Διοικητικό Συμβούλιο θέσπισε τον εσωτερικό κανονισμό της ΕΚΤ, ο οποίος τροποποιήθηκε στις 22 Απριλίου 1999 (ΕΕ L 125, σ. 34, διορθωτικό στην ΕΕ 2000, L 273, σ. 40), που προβλέπει ειδικότερα τα εξής:

«Άρθρο 11

- 11.1 Κάθε μέλος του προσωπικού της ΕΚΤ ενημερώνεται για τη θέση που κατέχει στο πλαίσιο της εσωτερικής δομής της ΕΚΤ, για την ιεραρχική βαθμίδα του και τις επαγγελματικές του αρμοδιότητες.

[...]

Άρθρο 21

Όροι απασχολήσεως

- 21.1 Οι σχέσεις απασχολήσεως μεταξύ της ΕΚΤ και του προσωπικού της καθορίζονται στους όρους απασχολήσεως και στους κανόνες για θέματα προσωπικού.
- 21.2 Οι όροι απασχολήσεως εγκρίνονται και τροποποιούνται από το διοικητικό συμβούλιο έπειτα από πρόταση της εκτελεστικής επιτροπής. Ζητείται η γνώμη του γενικού συμβουλίου σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στον παρόντα εσωτερικό κανονισμό.
- 21.3 Οι όροι απασχολήσεως εφαρμόζονται μέσω των κανόνων για θέματα προσωπικού, οι οποίοι εγκρίνονται και τροποποιούνται από την εκτελεστική επιτροπή.»

Πραγματικά περιστατικά, διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 4 Ο προσφεύγων, πρώην μέλος του προσωπικού του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος (ΕΝΙ), εργάζεται στην ΕΚΤ από την 1η Ιουλίου 1998. Τοποθετήθηκε στη Γενική Διεύθυνση «Συστήματα πληροφόρησης» (στο εξής: ΓΔ ΙΣ), όπου ασκεί, από την πρόσληψή του, καθήκοντα «συντονιστή των ειδικών UNIX».
- 5 Στις 9 Οκτωβρίου 1998 ο προσφεύγων ενέκρινε τους όρους εγγράφου που επιγράφεται «UNIX co-ordinator responsibilities», το οποίο του είχε κοινοποιηθεί στις 5 Οκτωβρίου και περιείχε κατάλογο των διαφόρων καθηκόντων των σχετικών με την εργασία του. Μεταξύ αυτών ήταν η κατάρτιση εκθέσεων αξιολογήσεως των μελών της ομάδας UNIX.

- 6 Στις 13 Οκτωβρίου 1998 η ΕΚΤ απηύθυνε στον προσφεύγοντα επιστολή προσλήψεως που θα παρήγε αποτελέσματα αναδρομικά από την 1η Ιουλίου 1998.
- 7 Στις 14 Οκτωβρίου 1999 ο Γενικός Διευθυντής της ΓΔ IS πληροφόρησε τον προσφεύγοντα ότι δεν ήταν αρμόδιος να καταρτίζει τις εκθέσεις αξιολογήσεως των μελών της ομάδας UNIX.
- 8 Στις 23 Νοεμβρίου 1999 ο προσφεύγων πραγματοποίησε συνέντευξη αξιολογήσεως με τον προϊστάμενο του τμήματός του. Ο προϊστάμενος καταχώρισε τις εκτιμήσεις του στην έκθεση αξιολογήσεως του προσφεύγοντος για το 1999, η οποία είναι η προσβαλλόμενη πράξη στο πλαίσιο της υποθέσεως T-178/00.
- 9 Στις 12 Ιανουαρίου 2000 ο προσφεύγων υπέβαλε παρατηρήσεις επί των εκτιμήσεων που τον αφορούσαν και τόνισε, στην έκθεση αξιολογήσεως για το 1999, ότι επιφυλασσόταν του «δικαιώματος να απορρίψει μια αθέμιτη αξιολόγηση».
- 10 Ο προσφεύγων ζήτησε την πραγματοποίηση δεύτερης συνεντεύξεως αξιολογήσεως. Η συνέντευξη πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 2000 με τον αναπληρωτή διευθυντή της ΓΔ IS, ο οποίος κατάρτισε την έκθεσή του την ίδια ημέρα.
- 11 Στις 19 Ιανουαρίου 2000 ο προσφεύγων υπέγραψε την έκθεση αξιολογήσεως για το 1999, διατυπώνοντας τα εξής σχόλια:

«Εξέτασα πολύ προσεκτικά την άποψη που εκφράζει ο δεύτερος βαθμολογητής. Ωστόσο, πιστεύω ότι τα σχόλια που περιέχει η έκθεση είναι αθέμιτα και αστήρικτα.

Γι' αυτόν τον λόγο απορρίπτω την αξιολόγηση και θα ενεργήσω ώστε να κινηθεί διαδικασία διοικητικής επανεξετάσεως, σύμφωνα με τους όρους απασχολήσεως».

- 12 Στο πλαίσιο των εσωτερικών διαδικασιών της ΕΚΤ, ο προσφεύγων αμφισβήτησε, αφενός, τις εκτιμήσεις σχετικά με την εργασία του που περιέχει η έκθεση αξιολογήσεως για το 1999 και, αφετέρου, την απόφαση με την οποία του αφαιρέθηκε η αρμοδιότητα αξιολογήσεως των μελών της ομάδας UNIX, απόφαση την οποία περιέχει και η εν λόγω έκθεση.
- 13 Στις 10 Μαρτίου 2000 ο προσφεύγων ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 41 των όρων απασχολήσεως, διοικητική επανεξέταση («administrative review») της εκθέσεως αξιολογήσεως για το 1999, διότι στηριζόταν σε εσφαλμένα πραγματικά περιστατικά και παραβίαζε, επομένως, τα συμβατικά του δικαιώματα. Ζήτησε επίσης να κινηθεί νέα διαδικασία αξιολογήσεως για το 1999 από άλλα αμερόληπτα άτομα.
- 14 Στις 10 Απριλίου 2000 ο Γενικός Διευθυντής της ΓΔ IS απέρριψε, αφενός, τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος σχετικά με την ύπαρξη πραγματικών σφαλμάτων στην έκθεση αξιολογήσεως για το 1999 και, αφετέρου, την αίτηση περί κινήσεως νέας διαδικασίας αξιολογήσεως.
- 15 Στις 9 Μαΐου 2000 ο προσφεύγων υπέβαλε στον πρόεδρο της ΕΚΤ ένσταση («grievance procedure»), η οποία στηριζόταν, στην ουσία, στους λόγους που είχε προβάλει στο πλαίσιο της διαδικασίας διοικητικής επανεξετάσεως.
- 16 Στις 8 Ιουνίου 2000 ο πρόεδρος της ΕΚΤ απέρριψε την εν λόγω ένσταση.

- 17 Παράλληλα με τις ενέργειες αυτές, στις 17 Ιανουαρίου 2000 ο προσφεύγων ζήτησε από τον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διευθύνσεως (ΓΔ) «Διοίκηση και προσωπικό» της ΕΚΤ, δυνάμει του άρθρου 41 των όρων απασχολήσεως, διοικητική επανεξέταση της αποφάσεως την οποία περιείχε η έκθεση αξιολογήσεως για το 1999 και με την οποία του αφαιρέθηκε η αρμοδιότητα αξιολογήσεως των μελών της ομάδας UNIX. Ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ότι η εν λόγω απόφαση προσέβαλε τα συμβατικά του δικαιώματα. Ο προσφεύγων ζήτησε, αφενός, την αποκατάσταση του δικαιώματός του αξιολογήσεως των μελών της ομάδας UNIX και, αφετέρου, να τηρήσει η ΓΔ IS στο μέλλον τους όρους της συμβάσεώς του εργασίας.
- 18 Στις 27 Ιανουαρίου 2000 ο Γενικός Διευθυντής της ΓΔ «Διοίκηση και προσωπικό» διαβίβασε την αίτηση αυτή στη ΓΔ IS.
- 19 Στις 10 Φεβρουαρίου 2000 ο προσφεύγων απηύθυνε στη ΓΔ IS υπόμνημα συμπληρωματικό της αιτήσεώς του περί διοικητικής επανεξετάσεως.
- 20 Στις 10 Μαρτίου 2000 ο Διευθυντής της ΓΔ IS απάντησε ότι οι όροι της συμβάσεως εργασίας του προσφεύγοντος δεν είχαν τροποποιηθεί και, συνεπώς, απέρριψε τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος.
- 21 Στις 9 Μαΐου 2000 ο προσφεύγων υπέβαλε στον πρόεδρο της ΕΚΤ ένσταση, η οποία στηριζόταν, στην ουσία, στους λόγους που είχε προβάλει στο πλαίσιο της διαδικασίας διοικητικής επανεξετάσεως.
- 22 Στις 8 Ιουνίου 2000 ο πρόεδρος της ΕΚΤ απέρριψε την εν λόγω ένσταση.

- 23 Με υπόμνημα της 28ης Ιουνίου 2000, ο Γενικός Διευθυντής της ΓΔ ΙΣ διαβίβασε στον προσφεύγοντα κατάλογο με τα κύρια καθήκοντά του, διευκρινίζοντας ότι ο κατάλογος αυτός αποτελούσε τη βάση για την ετήσια αξιολόγησή του. Το έγγραφο αυτό είναι το αντικείμενο της προσφυγής στο πλαίσιο της υποθέσεως T-341/00.
- 24 Στις 11 Αυγούστου 2000 ο προσφεύγων ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 41 των όρων απασχολήσεως, διοικητική επανεξέταση του υπομνήματος της 28ης Ιουνίου 2000.
- 25 Στις 8 Σεπτεμβρίου 2000 η ΕΚΤ απέρριψε την εν λόγω αίτηση.
- 26 Στις 12 Σεπτεμβρίου 2000 ο προσφεύγων υπέβαλε στον πρόεδρο της ΕΚΤ ένσταση, η οποία απορρίφθηκε στις 25 Οκτωβρίου 2000.
- 27 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Ιουλίου 2000, ο προσφεύγων άσκησε, βάσει των άρθρων 236 ΕΚ και 36.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, προσφυγή που πρωτοκολλήθηκε με αριθμό υποθέσεως T-178/00. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 10 Νοεμβρίου 2000, ο προσφεύγων άσκησε, βάσει των άρθρων 236 ΕΚ και 36.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, προσφυγή που πρωτοκολλήθηκε με αριθμό υποθέσεως T-341/00.
- 28 Με διάταξη της 6ης Δεκεμβρίου 2001, ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος του Πρωτοδικείου αποφάσισε να συνεκδικάσει τις δύο υποθέσεις για τη διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας.

29 Με τα υπομνήματά του επί της υποθέσεως Τ-178/00, ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να υποχρεώσει την ΕΚΤ να τροποποιήσει την έκθεση αξιολογήσεως για το 1999, της 23ης Νοεμβρίου 1999, και να την αφαιρέσει από τον ατομικό του φάκελο·
- να υποχρεώσει την ΕΚΤ να αναθέσει τη σύνταξη νέας εκθέσεως αξιολογήσεως για το 1999 σε αμερόληπτα άτομα και, εν πάση περιπτώσει, σε άτομα διαφορετικά από τους προηγούμενους βαθμολογητές·
- να υποχρεώσει την ΕΚΤ να απασχολεί τον προσφεύγοντα, σύμφωνα με τη σύμβαση εργασίας του, στο πλαίσιο των καθηκόντων που αποτελούν αντικείμενο της περιγραφής της θέσεως «UNIX co-ordinator responsibilities»·
- να υποχρεώσει την ΕΚΤ να αναθέσει στον προσφεύγοντα την κατάρτιση των εκθέσεων αξιολογήσεως όλων των μελών της ομάδας UNIX·
- να υποχρεώσει την ΕΚΤ να ζητήσει τη γνώμη του προτού προβεί στην επαγγελματική κατάταξη των μελών της ομάδας UNIX·
- να υποχρεώσει την ΕΚΤ να του αναθέσει την εποπτεία των επιδόσεων των μελών της ομάδας UNIX και να χρησιμοποιήσει τα πορίσματα του προσφεύγοντος ως βάση για το σύστημα προμοδοτήσεων της ΕΚΤ (ECB Merit Bonus Scheme) και για άλλες αποφάσεις περί καταβολής προμοδοτήσεων·

- να υποχρεώσει την ΕΚΤ να του αναθέσει την αρμοδιότητα σε θέματα προσωπικού για όλους τους υπαλλήλους που εργάζονται στις πλατφόρμες και στα συστήματα παραγωγής UNIX, καθώς και την τεχνική και επαγγελματική ευθύνη σε σχέση με τις πλατφόρμες και τα συστήματα αυτά·

- να διαπιστώσει, επικουρικός προς τα πέντε τελευταία σημεία του αιτητικού του, ότι η ΕΚΤ έχει την υποχρέωση να τον απασχολεί στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων οι οποίες περιέχονται στην περιγραφή των καθηκόντων της θέσεως «UNIX co-ordinator responsibilities» και να τηρεί, συναφώς, το συμβατικό περιεχόμενο των δραστηριοτήτων που μνημονεύονται στα τέσσερα τελευταία σημεία του αιτητικού·

- να καταδικάσει την ΕΚΤ στα δικαστικά έξοδα.

30 Με τα υπομνήματά του επί της υποθέσεως T-341/00, ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να αναγνωρίσει ότι η ΕΚΤ παραβαίνει τους όρους της συμβάσεώς του εργασίας, καθόσον τον απασχολεί στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων οι οποίες περιέχονται στην περιγραφή καθηκόντων της 28ης Ιουνίου 2000·

- να αναγνωρίσει ότι η περιγραφή της θέσεως εργασίας του της 28ης Ιουνίου 2000 είναι ανίσχυρη·

- να υποχρεώσει την ΕΚΤ να ανακαλέσει την περιγραφή της θέσεως εργασίας του της 28ης Ιουνίου 2000·

- να υποχρεώσει την ΕΚΤ να τον απασχολεί, εν πάση περιπτώσει, στο πλαίσιο της περιγραφής της θέσεως εργασίας που αποτέλεσε αντικείμενο της εκθέσεως αξιολογήσεως για το 1999, σε περίπτωση που δεν γίνει δεκτό το αίτημά του που εκτίθεται στο σημείο 3 του αιτητικού του επί της υποθέσεως T-178/00·

- να καταδικάσει την ΕΚΤ στα δικαστικά έξοδα.

31 Η ΕΚΤ ζητεί, και στις δύο υποθέσεις, από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·

- να κρίνει κατά νόμο επί των δικαστικών εξόδων.

32 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 19ης Φεβρουαρίου 2002. Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι οι δύο υποθέσεις πρέπει να συνεκδικασθούν προς έκδοση κοινής αποφάσεως, αφού οι διάδικοι συμφώνησαν επί του σημείου αυτού κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

Επί της προσφυγής στο πλαίσιο της υποθέσεως T-178/00

33 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι διάδικοι διευκρίνισαν το περιεχόμενο των υπομνημάτων τους. Ο προσφεύγων ζήτησε, στην ουσία, να ερμηνευθούν τα αιτή-

ματά του επί της υποθέσεως T-178/00 ως αίτηση ακυρώσεως της εκθέσεως αξιολογήσεως για το 1999, στον βαθμό που η εν λόγω πράξη, αφενός, του αφαιρεί ορισμένες αρμοδιότητες σε θέματα προσωπικού και, αφετέρου, περιέχει εκτιμήσεις που στηρίζονται σε ανακριβή πραγματικά περιστατικά. Η ΕΚΤ παραιτήθηκε από μια ένσταση απαραδέκτου, στηριζόμενη στη μη τήρηση της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας. Η ΕΚΤ παρατήρησε εντούτοις ότι, εφόσον ο προσφεύγων αναδιατύπωσε τα αιτήματά του, τίθεται το ζήτημα αν αυτές οι τροποποιήσεις είναι παραδεκτές στο στάδιο της προφορικής διαδικασίας.

- 34 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι από τις διατάξεις των άρθρων 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου προκύπτει ότι το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να περιλαμβάνει το αντικείμενο της διαφοράς και συνοπτική έκθεση των προβαλλόμενων λόγων και ότι, κατ' αρχήν, απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών κατά τη διάρκεια της δίκης. Στην παρούσα υπόθεση, οι δηλώσεις του προσφεύγοντος κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση δεν τροποποιούν το αντικείμενο της διαφοράς, αλλά αναδιατυπώνουν ορισμένα αιτήματα ενόψει, ιδίως, της μεταγενέστερης της ασκήσεως της προσφυγής εξελίξεως της νομολογίας. Μια τέτοια τροποποίηση δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως προβολή νέων ισχυρισμών. Επιπλέον, η προβολή των αιτημάτων και λόγων ακυρώσεως δεν εξαρτάται από καμία συγκεκριμένη διατύπωσή τους. Από το δικόγραφο της προσφυγής προκύπτει με αρκετή σαφήνεια ότι με την προσφυγή ζητείται η ακύρωση της εκθέσεως αξιολογήσεως για το 1999, εφόσον ο προσφεύγων διευκρίνισε, κυρίως με το σημείο 1 του δικογράφου της προσφυγής, ότι αμφισβητεί το κύρος της εν λόγω πράξεως. Παρότι τα υπομνήματα του προσφεύγοντος είναι μερικές φορές συγκεκριμένα, η ΕΚΤ έλαβε θέση επί των λόγων ακυρώσεως και αιτιάσεων που προβάλλει ο προσφεύγων, οπότε δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι δεν ήταν σε θέση να αμυνθεί.

- 35 Βάσει των στοιχείων αυτών, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι ο προσφεύγων ζητεί την ακύρωση της εκθέσεως αξιολογήσεως για το 1999, αφενός, καθόσον του αφαιρεί ορισμένα καθήκοντα, αφετέρου, καθόσον περιέχει διάφορες εκτιμήσεις για την εργασία του.

Επί του λόγου ακυρώσεως σχετικά με την αφαίρεση της αρμοδιότητας καταρτίσεως των εκθέσεων ετησίας αξιολογήσεως των μελών της ομάδας UNIX

- 36 Ο προσφεύγων, επικαλούμενος την ύπαρξη δικαιώματος ασκήσεως εργασίας σύμφωνης με τους όρους της συμβάσεώς του εργασίας, ισχυρίζεται ότι η ΕΚΤ παρὰ νόμωσ του αφαίρεσε ορισμένες από τις αρμοδιότητές του για θέματα προσωπικού, δηλαδή την κατάρτιση των εκθέσεων ετησίας αξιολογήσεως των μελών της ομάδας UNIX, καθώς και την υποβολή προτάσεων σχετικά με την κατάταξή τους.
- 37 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι ο ισχυρισμός περί αφαιρέσεως αυτής της αρμοδιότητας δεν επιβεβαιώνεται από τα στοιχεία της δικογραφίας και ότι, εν πάση περιπτώσει, δεν φαίνεται να αφορά άμεσα την έκθεση αξιολογήσεως για το 1999. Συγκεκριμένα, στην εν λόγω έκθεση αξιολογήσεως, η εν λόγω αρμοδιότητα ήταν μία από τις «κύριες αρμοδιότητες» («key responsibilities») που ανατέθηκαν στον προσφεύγοντα το πρώτο έτος εργασίας του στην ΕΚΤ. Μετά την αξιολόγηση αυτή, η εν λόγω αρμοδιότητα του ανατέθηκε εκ νέου για το 2000, όπως προκύπτει από τη σελίδα 8 της εκθέσεως αξιολογήσεως για το 1999. Συνάγεται επίσης ότι ο βαθμολογητής, με το σημείο 12 των σχολίων του, αποφάνθηκε επί της εκτελέσεως από τον προσφεύγοντα των καθηκόντων των σχετικών με την υποβολή προτάσεων για τη βαθμολογική κατάταξη των μελών της UNIX, γεγονός που αποδεικνύει ότι ο προσφεύγων άσκησε αυτά τα καθήκοντα.
- 38 Σε σχέση με τον κατάλογο των καθηκόντων που συνδέονται με την εργασία του προσφεύγοντος, ο οποίος καταρτίστηκε τον Οκτώβριο του 1998, η μοναδική τροποποίηση αρμοδιοτήτων που συνάγεται από την έκθεση αξιολογήσεως για το 1999 αφορά την αφαίρεση της αρμοδιότητας αξιολογήσεως των μελών της UNIX. Υπ' αυτές τις συνθήκες, επιβάλλεται να εξεταστούν οι σχετικές αιτιάσεις του προσφεύγοντος και να απορριφθούν, χωρίς περαιτέρω εξέταση, οι αιτιάσεις σχετικά με την τροποποίηση που αφορά την κατάταξη των μελών της UNIX, τροποποίηση το υποστατό της οποίας δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμο ο προσφεύγων.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 39 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται στην ουσία ότι τα μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ διαθέτουν δικαίωμα ασκήσεως εργασίας σύμφωνης με τους όρους της συμβάσεώς τους εργασίας. Ισχυρίζεται ότι οι σχέσεις μεταξύ της ΕΚΤ και του προσωπικού της δεν διέπονται από τον Κανονισμό Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αλλά υπόκεινται σε καθεστώς ιδιωτικού εργατικού δικαίου. Επί του θέματος, υφίσταται μια θεμελιώδης αρχή κοινή στα κράτη μέλη, σύμφωνα με την οποία κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα να απασχολείται σύμφωνα με τη σύμβασή του εργασίας. Δυνάμει της αρχής αυτής, η ΕΚΤ δεν μπορεί να τροποποιεί μονομερώς τα ουσιώδη καθήκοντα που έχουν ανατεθεί συμβατικώς στους υπαλλήλους της. Εν προκειμένω, η ΕΚΤ προσέβαλε το εν λόγω δικαίωμα, όταν αφαίρεσε μονομερώς από τον προσφεύγοντα την αρμοδιότητα αξιολογήσεως των μελών της ομάδας UNIX.
- 40 Ο προσφεύγων συνάγει την ύπαρξη του δικαιώματος ασκήσεως εργασίας σύμφωνης με τη σύμβασή του εργασίας από την αρχή της αυτονομίας της βουλήσεως, την οποία αναγνωρίζουν τα Συντάγματα όλων των κρατών μελών, μεταξύ των οποίων και ο γερμανικός Θεμελιώδης Νόμος. Ο προσφεύγων συνδέει επίσης το δικαίωμα αυτό με το δικαίωμα επαγγελματικής ελευθερίας και την ελευθερία ασκήσεως οικονομικής δραστηριότητας, αρχές που καθιέρωσε ιδίως η απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Δεκεμβρίου 1979, 44/79, Hauer κατά Land Rheinland-Pfalz (Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 749).
- 41 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η κατάρτιση των εκθέσεων αξιολογήσεως των μελών της ομάδας UNIX συνιστά ουσιώδες στοιχείο των αρμοδιοτήτων του σε θέματα προσωπικού. Η αφαίρεση αυτής της αρμοδιότητας μεταβάλλει συνολικά τη φύση της θέσεως εργασίας του. Η πολιτική της ΕΚΤ επί του σημείου αυτού δεν έχει σημασία, εφόσον η σύμβαση εργασίας προβλέπει ότι το δικαίωμα αυτό ανήκει στον προσφεύγοντα, ο οποίος το άσκησε μέχρι την κατάρτιση της εκθέσεώς του αξιολογήσεως για το 1999.

- 42 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι ο εργοδότης δεν μπορεί να οχυρωθεί πίσω από την εξουσία διοικήσεως για να αναθέσει σ' έναν εργαζόμενο εργασία κατώτερη από αυτή που προβλέπει η σύμβαση εργασίας του. Αυτό προβλέπεται, για παράδειγμα, στο γαλλικό και στο γερμανικό δίκαιο.
- 43 Ο προσφεύγων αναφέρει ότι, κατά τη σύναψη της συμβάσεως εργασίας του, δεν προβλεπόταν επισήμως καμία θέση προϊσταμένου («principal») όσον αφορά την ομάδα UNIX. Στις λοιπές υπηρεσίες της ΕΚΤ, είναι σύνηθες να χρησιμοποιείται ως βαθμολογητής ένας υπάλληλος που δεν κατέχει ιεραρχικά υπεύθυνη θέση.
- 44 Τέλος, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η ΕΚΤ δεν μπορούσε να αιτιολογήσει τη μονομερή τροποποίηση της συμβάσεως εργασίας με την ύπαρξη των επαγγελματικών παραπτώματων που αναφέρει η έκθεση για το 1999. Τέτοια παραπτώματα δικαιολογούν ενδεχομένως απόλυση δυνάμει του άρθρου 11, στοιχείο α', των όρων απασχολήσεως, αλλά δεν παρέχουν, σε καμία περίπτωση, έρεισμα στην ΕΚΤ ώστε να επεκτείνει την εξουσία διοικήσεως τροποποιώντας τις αρμοδιότητες του εργαζομένου.
- 45 Η ΕΚΤ αντικρούει τις αιτιάσεις αυτές. Φρονεί, στην ουσία, ότι το προσωπικό της δεν υπόκειται σε σχέσεις ιδιωτικού δικαίου και δεν διαθέτει κεκτημένο δικαίωμα ασκήσεως ορισμένων ειδικών καθηκόντων. Η ΕΚΤ αντικρούει τον ισχυρισμό ότι υπερέβη τα όρια της εξουσίας διοικήσεως τροποποιώντας τις αρμοδιότητες που αρχικώς ανατέθηκαν στον προσφεύγοντα όσον αφορά την ετήσια αξιολόγηση των μελών της ομάδας UNIX.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 46 Ο προσφεύγων επικαλείται, στην ουσία, δικαίωμα ασκήσεως εργασίας σύμφωνης με τους όρους της συμβάσεως εργασίας του και ισχυρίζεται ότι το δικαίωμα αυτό

προσεβλήθη, καθόσον η ΕΚΤ παρανόμως του αφαίρεσε ορισμένες αρμοδιότητες που αποτελούσαν ουσιώδη στοιχεία των καθηκόντων που του ανατέθηκαν με τη σύμβαση εργασίας του.

- 47 Απόκειται στο Πρωτοδικείο κατ' αρχάς να εξετάσει τη φύση των εργασιακών σχέσεων μεταξύ της ΕΚΤ και του προσφεύγοντος και στη συνέχεια να εξακριβώσει αν η ΕΚΤ, ως εργοδότης του προσφεύγοντος, υπερέβη τις εξουσίες της αφαιρώντας από τον προσφεύγοντα την αρμοδιότητα αξιολόγησης της εργασίας των μελών της ομάδας UNIX.
- 48 Το άρθρο 36.1 του καταστατικού του ΕΣΚΤ παρέχει στην ΕΚΤ λειτουργική αυτοτέλεια όσον αφορά το καθεστώς που διέπει τους υπαλλήλους της. Το καθεστώς αυτό, που ορίζεται από τους όρους απασχολήσεως και τους κανόνες για θέματα προσωπικού (άρθρο 21 του εσωτερικού κανονισμού της ΕΚΤ), διαφέρει από τους κανόνες που διέπουν τους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Είναι επίσης αυτοτελές σε σχέση με το δίκαιο των κρατών μελών. Το άρθρο 9, στοιχείο γ', των όρων απασχολήσεως προβλέπει πράγματι ότι οι εν λόγω όροι «δεν διέπονται από κάποιο ειδικό εθνικό δίκαιο» και ότι η «ΕΚΤ εφαρμόζει i) τις γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα κράτη μέλη, ii) τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου (ΕΚ) και iii) τους κανόνες που περιλαμβάνονται στους κανονισμούς και στις οδηγίες (ΕΚ) που αφορούν την κοινωνική πολιτική και απευθύνονται στα κράτη μέλη».
- 49 Ωστόσο, οι εργασιακές σχέσεις μεταξύ της ΕΚΤ και των υπαλλήλων της είναι συμβατικής φύσεως (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 18ης Οκτωβρίου 2001, T-333/99, X κατά ΕΚΤ, Συλλογή 2001, σ. II-3021, σκέψεις 61 και 68). Σύμφωνα με τα άρθρα 9, στοιχείο α', και 10, στοιχείο α', των όρων απασχολήσεως (βλ. ανωτέρω σκέψη 2), οι εν λόγω εργασιακές σχέσεις διέπονται από συμβάσεις εργασίας που έχουν τη μορφή επιστολών προσλήψεως που απευθύνει η ΕΚΤ προς τους υπαλλήλους της και οι οποίες προσυπογράφονται από τους υπαλλήλους.
- 50 Εν προκειμένω, τη σύμβαση εργασίας του προσφεύγοντος αποτελεί η επιστολή προσλήψεως της 13ης Οκτωβρίου 1998. Η εν λόγω επιστολή προβλέπει ρητώς ότι οι όροι απασχολήσεως και οι κανόνες για θέματα προσωπικού αποτελούν αναπό-

σπαστο τμήμα της εν λόγω συμβάσεως. Αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι η προσφευθείσα στον προσφεύγοντα θέση είναι η θέση του συντονιστή των ειδικών UNIX στη ΓΔ IS. Επιβάλλεται να υπογραμμιστεί ότι η μνεία αυτή συνάδει προς τις επιταγές του άρθρου 2 της οδηγίας 91/533/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Οκτωβρίου 1991, σχετικά με την υποχρέωση του εργοδότη να ενημερώνει τον εργαζόμενο για τους όρους που διέπουν τη σύμβαση ή τη σχέση εργασίας (ΕΕ L 288, σ. 32), η οποία εφαρμόζεται στην ΕΚΤ (άρθρο 10, στοιχείο α', των όρων απασχολήσεως), δύναμει του οποίου ο εργοδότης οφείλει να γνωστοποιεί στον μισθωτό εργαζόμενο, μεταξύ άλλων ουσιωδών στοιχείων της συμβάσεως εργασίας ή της σχέσεως εργασίας, «i) [την] ονομασία, [τον] βαθμό, [τη] φύση ή [την] κατηγορία της απασχολήσεως του εργαζόμενου ή ii) συνοπτικό χαρακτηρισμό ή περιγραφή της εργασίας».

51 Επιπλέον, από τη δικογραφία προκύπτει ότι η ΕΚΤ, κατά τη διαπραγμάτευση των όρων της συμβάσεως εργασίας του προσφεύγοντος, του παρέδωσε στις 5 Οκτωβρίου 1998 έγγραφο που επιγράφεται «UNIX co-ordinator responsibilities» (στο εξής: περιγραφή της θέσεως της 5ης Οκτωβρίου 1998), το οποίο περιέχει κατάλογο 18 καθηκόντων που συνδέονται ειδικώς με τη θέση αυτή και κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες: «τεχνική», «προσωπικό» και «διοίκηση και προγραμματισμός».

52 Εξάλλου, επιβάλλεται να τονιστεί ότι η περιγραφή της θέσεως της 5ης Οκτωβρίου 1998 αναφέρει στην τελευταία παράγραφο τα εξής: «Ωστόσο, αν ο Jan φρονεί ότι είναι, ήδη απο τώρα, σε θέση να εκπληρώσει ικανοποιητικώς όλα τα καθήκοντα που απαριθμεί το παρόν έγγραφο, τότε το έγγραφο αυτό θα αποτελέσει τη συνολική περιγραφή της θέσεως και θα χρησιμεύσει ως βάση για κάθε μελλοντική εκτίμηση». Με μήνυμα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 9ης Οκτωβρίου 1998 προς τους προϊσταμένους του, ο προσφεύγων δήλωσε ότι αποδέχεται την περιγραφή της θέσεως αυτής, διευκρινίζοντας ότι εκτιμούσε τον εαυτό του ικανό για την ικανοποιητική εκτέλεση του συνόλου των καθηκόντων αυτών.

53 Ωστόσο, από τα στοιχεία αυτά δεν συνάγεται ότι κανένα από τα καθήκοντα και καμία από τις αρμοδιότητες που απαριθμούνται στην περιγραφή της θέσεως της 5ης Οκτωβρίου 1998 δεν μπορεί να τροποποιηθεί χωρίς τη ρητή συμφωνία του

προσφεύγοντος. Καίτοι ο δεσμευτικός χαρακτήρας των συμβάσεων απαγορεύει την επιβολή από την ΕΚΤ, υπό την ιδιότητα του εργοδότη, τροποποιήσεων των όρων εκτέλεσης των συμβάσεων εργασίας χωρίς τη συμφωνία των οικείων υπαλλήλων, η αρχή αυτή εφαρμόζεται μόνον στα ουσιώδη στοιχεία της σύμβασης εργασίας.

54

Συγκεκριμένα, η ΕΚΤ, όπως κάθε άλλο κοινοτικό όργανο ή κάθε άλλη επιχείρηση, διαθέτει εξουσία διοικήσεως κατά την οργάνωση των υπηρεσιών της και τη διαχείριση του προσωπικού της. Ως κοινοτικό όργανο, διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως κατά την οργάνωση των υπηρεσιών της και την τοποθέτηση των υπαλλήλων της για την εκπλήρωση του δημοσίου συμφέροντος έργου της (βλ. κατ' αναλογία αποφάσεις του Δικαστηρίου της 21ης Ιουνίου 1984, 69/83, Lux κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1984, σ. 2447, σκέψη 17, και της 12ης Νοεμβρίου 1996, C-294/95 P, Ojha κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-5863, σκέψη 40· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 6ης Νοεμβρίου 1991, T-33/90, Von Bonkewitz-Lindner κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1991, σ. II-1251, σκέψη 88, και της 9ης Ιουνίου 1998, T-176/97, Hick κατά ΟΚΕ, Συλλογή Υπ.Υπ. 1998, σ. I-A-281 και II-845, σκέψη 36). Είναι, επομένως, δυνατόν να εξελίσσονται με την πάροδο του χρόνου οι εργασιακές σχέσεις της με τους υπαλλήλους της ανάλογα με το συμφέρον της υπηρεσίας, προκειμένου να επιτυγχάνεται αποτελεσματική οργάνωση της εργασίας και ορθολογική κατανομή των διαφόρων καθηκόντων μεταξύ των μελών του προσωπικού και προκειμένου η ΕΚΤ να προσαρμόζεται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες. Ένας υπάλληλος που προσλαμβάνεται σε μια θέση με σύμβαση αορίστου χρόνου, η οποία μπορεί να διαρκέσει ενδεχομένως μέχρις ότου ο υπάλληλος φθάσει στην ηλικία των 65 ετών, δεν μπορεί ευλόγως να αναμένει ότι η εσωτερική οργάνωση θα παραμείνει καθ' όλα αμετάβλητη καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του ή ότι καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του θα διατηρήσει τις αρμοδιότητες που του ανατέθηκαν κατά την πρόσληψή του.

55

Συναφώς, επιβάλλεται να υπογραμμιστεί ότι η πρόσληψη του προσφεύγοντος και η κατάρτιση της περιγραφής της θέσεως της 3ης Οκτωβρίου 1998 έγιναν στο γενικό πλαίσιο της οργανώσεως των υπηρεσιών της ΕΚΤ τον πρώτο χρόνο λειτουργίας της. Αυτό φαίνεται, ιδίως, από τον προσωρινό χαρακτήρα της αναθέσεως καθηκόντων και αρμοδιοτήτων που περιέχει η εν λόγω περιγραφή της θέσεως. Συγκεκριμένα, για εννέα από αυτά τα καθήκοντα, η εν λόγω περιγραφή προβλέπει την επικουρία του προσφεύγοντος από έναν συνεργάτη «κατά το αρχικό στάδιο του τρίτου σταδίου». Επιπλέον, η ΕΚΤ τονίζει, στο εν λόγω έγγραφο, ότι συνιστά την επανεξέταση της αναθέσεως του συνόλου των καθηκόντων και ευθυνών: «αν, μετά το πρώτο τρίμηνο του 1999, ο συνολικός φόρτος εργασίας στον τομέα UNIX μειωθεί, θα ήταν ευκαίριος ο αναπροσδιορισμός όλων αυτών των καθηκόντων του συντονιστή UNIX (με την κατά το δυνατόν κατάλληλη περιγραφή των κατηγοριών των καθηκόντων της

ΕΚΤ), ενόψει όλων των περιστάσεων και της πολιτικής της ΕΚΤ μέχρι το χρονικό αυτό σημείο».

- 56 Επιπλέον, η εν λόγω σύμβαση, ορίζοντας ότι οι «ενδεχομένως τροποποιούμενοι» όροι απασχολήσεως αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της συμβάσεως εργασίας του προσφεύγοντος, προβλέπει ρητώς ότι οι όροι των εργασιακών σχέσεων δύνανται να μεταβάλλονται ανάλογα με τις τροποποιήσεις των όρων απασχολήσεως.
- 57 Επιβάλλεται να εξεταστεί αν η αρμοδιότητα καταρτίσεως της ετησίας εκθέσεως αξιολογήσεως της εργασίας των μελών της ομάδας UNIX αποτελεί ουσιώδες στοιχείο από πλευράς των καθηκόντων του συντονιστή της ομάδας και αν, επομένως, η αφαίρεσή της θίγει τα ουσιώδη στοιχεία της συμβάσεως εργασίας του προσφεύγοντος.
- 58 Δεν αμφισβητείται ότι, παρά την τροποποίηση των καθηκόντων του, ο προσφεύγων διατήρησε τη θέση του «συντονιστή των ειδικών UNIX», η οποία εμπίπτει στην κατηγορία των «professionals» και στον βαθμό G, καθώς και τη σχετική αμοιβή.
- 59 Από την περιγραφή της θέσεως της 5ης Οκτωβρίου 1998 προκύπτει ότι η θέση του «συντονιστή των ειδικών UNIX» είναι κυρίως τεχνικής φύσεως και ότι τα σχετικά με το προσωπικό και τη διοίκηση καθήκοντα είναι δευτερεύοντα. Έτσι, η αφαίρεση μόνον του καθήκοντος αξιολογήσεως των μελών της ομάδας UNIX δεν συνεπάγεται καμία σαφή υποβάθμιση των συνολικών αρμοδιοτήτων του προσφεύγοντος σε σχέση με τις αρμοδιότητες που αντιστοιχούν στη θέση του. Συναφώς, επιβάλλεται να υπογραμμιστεί ότι δεν αμφισβητείται ότι ο προσφεύγων δεν είχε ποτέ την ευκαιρία να προβεί σε αξιολόγηση των μελών της ομάδας UNIX, καθόσον η αρμοδιότητα αυτή του αφαιρέθηκε προτού η ΕΚΤ προβεί στην πρώτη ετήσια αξιολόγηση του προσωπικού της. Υπ' αυτές τις συνθήκες, η εν λόγω τροποποίηση δεν συνιστά υποβάθμιση της θέσεως του προσφεύγοντος και δεν θίγει, επομένως, κανένα ουσιώδες στοιχείο της συμβάσεως εργασίας.

- 60 Οι αιτιάσεις του προσφεύγοντος είναι, επομένως, αβάσιμες. Συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί αυτός ο λόγος ακυρώσεως.

Επί του λόγου ακυρώσεως σχετικά με τις εκτιμήσεις για την εργασία του προσφεύγοντος το 1999

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 61 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η έκθεση αξιολογήσεως για το 1999 περιέχει διάφορες εκτιμήσεις ικανές να θίξουν το επαγγελματικό του μέλλον, οι οποίες στηρίζονται σε εσφαλμένα πραγματικά περιστατικά. Ο προσφεύγων αμφισβητεί ιδίως τις εκτιμήσεις που αφορούν τα εξής στοιχεία:

- το άσκοπο πείσμα του («unnecessary stubbornness»)
- το γεγονός ότι ανέθεσε στην ομάδα UNIX να συντάξει ειδικά έγγραφα για το «Web», αντί των αναμενόμενων εγγράφων της ΓΔ IS
- έλλειψη διορατικότητας («awareness») στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του
- το γεγονός ότι δεν έδωσε στους αρμόδιους τομείς της ΓΔ IS τη δυνατότητα να μετασχούν σε ορισμένες απαραίτητες συζητήσεις

- έλλειψη κοινοποιήσεως των δραστηριοτήτων της UNIX·

- βραδύτητα κατά τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων·

- το γεγονός ότι δεν έδωσε την απαιτούμενη προτεραιότητα στην πρόσληψη νέων μελών της ομάδας UNIX·

- το γεγονός ότι προέβη στον χρονολογικό συγχρονισμό των ηλεκτρονικών υπολογιστών κατά παράβαση των οδηγιών που είχε λάβει.

62 Η αιτιολογία των εν λόγω αιτιάσεων είναι τόσο ελλιπής, ώστε ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι δεν ήταν σε θέση να τις κατανοήσει ή να τις αντικρούσει. Συνεπώς, η έκθεση αξιολογήσεως για το 1999, στο σύνολό της, προσβάλλει τα δικαιώματα του εργαζομένου. Η ΕΚΤ δεν μπορεί να επικαλεστεί το γεγονός ότι ο προσφεύγων, κατά τη διαδικασία ενστάσεως, δεν εξήγησε επαρκώς σε ποιο βαθμό αμφισβητούσε την αιτιολογία. Η ΕΚΤ οφείλει να δώσει στον προσφεύγοντα, εξηγώντας περισσότερο τις αιτιάσεις της, τη δυνατότητα να υποβάλει λεπτομερείς απαντήσεις. Ελλείπει αιτιολογίας, το μόνο που ήταν σε θέση να κάνει ο προσφεύγων ήταν να αμφισβητήσει το αληθές των εν λόγω αιτιάσεων. Η ΕΚΤ, κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία, δεν απέδειξε — έστω και συνοπτικά — τα στοιχεία στα οποία βάσισε την εκτίμησή της. Στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας απόκειται στην ΕΚΤ να αποδείξει το λυσιτελές των αιτιάσεών της.

63 Επιπλέον, οι επίμαχες εκτιμήσεις της εκθέσεως αξιολογήσεως για το 1999 στηρίζονται σε ανακριβή πραγματικά περιστατικά και όχι σε πολύπλοκες αξιολογικές κρίσεις, μη υποκείμενες στον δικαστικό έλεγχο.

- 64 Στις θεμελιώδεις εγγυήσεις που παρέχονται στον εργαζόμενο περιλαμβάνεται το δικαίωμα περί αφαιρέσεως από τον ατομικό του φάκελο των εγγράφων που περιέχουν ανακριβή πληροφοριακά στοιχεία και που είναι ικανά να θίξουν το επαγγελματικό του μέλλον.
- 65 Από τα προεκτεθέντα συνάγεται, κατά τον προσφεύγοντα πάντα, ότι η ΕΚΤ οφείλει να προβεί σε νέα αξιολόγηση και να την αναθέσει σε πρόσωπα που δεν μετείχαν στην προσβαλλόμενη αξιολόγηση.
- 66 Η ΕΚΤ αντικρούει τις αιτιάσεις αυτές. Η έκθεση αξιολογήσεως για το 1999 περιλαμβάνει πολύπλοκες αξιολογικές κρίσεις σχετικά με τις ικανότητες του προσφεύγοντος, τις οποίες το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να υποκαταστήσει με τη δική του εκτίμηση (προπαρατεθείσα απόφαση Von Bonkewitz-Lindner κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 62, και απόφαση της 10ης Δεκεμβρίου 1992, T-33/91, Williams κατά Cour des comptes, Συλλογή 1992, σ. ΙΙ-2499, σκέψη 43).
- 67 Κατά την ΕΚΤ, η έκθεση αξιολογήσεως του προσφεύγοντος είναι ιδιαιτέρως λεπτομερής και η διαδικασία καταρτίσεώς της δεν προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας του προσφεύγοντος, τα οποία ο προσφεύγων άσκησε απαιτώντας δεύτερη αξιολόγηση και κινώντας τις διαδικασίες διοικητικής επανεξετάσεως και ενστάσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 68 Ο προσφεύγων, παρότι ισχυρίζεται ότι η έκθεση αξιολογήσεως για το 1999 στηρίζεται σε ανακριβή πραγματικά περιστατικά, στην πραγματικότητα αποσκοπεί στο να θέσει υπό αμφισβήτηση το έγκυρο των εκτιμήσεων των προϊσταμένων του όσον αφορά την εργασία του κατά το 1999.

- 69 Ωστόσο, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να υποκαταστήσει την εκτίμηση των υπευθύνων για την αξιολόγηση της εργασίας του προσφεύγοντος με την εκτίμησή του. Συγκεκριμένα, η ΕΚΤ, όπως όλα τα κοινοτικά θεσμικά ή άλλα όργανα, διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως για την αξιολόγηση της εργασίας των υπαλλήλων της. Ο έλεγχος νομιμότητας που ασκεί το Πρωτοδικείο όσον αφορά τις εκτιμήσεις που περιέχει η ετήσια έκθεση αξιολογήσεως ενός υπαλλήλου της ΕΚΤ αφορά μόνον την ενδεχόμενη ύπαρξη τυπικών πλημμελειών ή πρόδηλων πραγματικών σφαλμάτων σχετικά με τις εν λόγω εκτιμήσεις, καθώς και την ενδεχόμενη κατάχρηση εξουσίας (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Ιανουαρίου 1991, T-63/89, Latham κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. Π-19, σκέψη 19).
- 70 Εν προκειμένω, εφόσον ο προσφεύγων δεν απέδειξε την ύπαρξη περιστατικών τέτοιας φύσεως, οι αιτιάσεις του δεν μπορούν να γίνουν δεκτές.
- 71 Εξάλλου, η αιτιολογία της εκθέσεως αξιολογήσεως για το 1999 είναι επαρκώς συγκεκριμένη, ώστε να πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 253 ΕΚ, το οποίο εφαρμόζεται, δυνάμει του άρθρου 34.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, στις αποφάσεις της ΕΚΤ.
- 72 Επομένως, αυτός ο λόγος ακυρώσεως σχετικά με τις εκτιμήσεις που περιέχει η έκθεση αξιολογήσεως για το 1999 πρέπει να απορριφθεί.
- 73 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη η προσφυγή στην υπόθεση T-178/00.

Επί της προσφυγής στο πλαίσιο της υποθέσεως T-341/00

- 74 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ότι με την προσφυγή στην υπόθεση T-341/00 ζητείται μόνον η ακύρωση της αποφάσεως που συγκεκριμενοποιήθηκε με το υπόμνημα της 28ης Ιουνίου 2000, με το οποίο η ΕΚΤ, κατά τη γνώμη του, τροποποίησε τα καθήκοντά του. Το Πρωτοδικείο έλαβε γνώση της διευκρινίσεως αυτής, η οποία ανταποκρίνεται στην ουσία των επιχειρημάτων που αναπτύσσει ο προσφεύγων με τα υπομνήματά του και στο δεύτερο σκέλος του αιτήματος που προβάλλει σ' αυτή την υπόθεση.

*Επί του παραδεκτού**Επιχειρήματα των διαδίκων*

- 75 Η ΕΚΤ, χωρίς να προβάλλει τυπικά ένσταση απαραδέκτου κατά την έννοια του άρθρου 114 του Κανονισμού Διαδικασίας, εκτιμά ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη, διότι το υπόμνημα της 28ης Ιουνίου 2000, την ακύρωση του οποίου ζητεί ο προσφεύγων, δεν συνιστά βλαπτική πράξη.
- 76 Η ΕΚΤ ισχυρίζεται ότι το υπόμνημα της 28ης Ιουνίου 2000 δεν παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να επηρεάσουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας σαφώς τη νομική του κατάσταση (διάταξη του Πρωτοδικείου της 25ης Οκτωβρίου 1996, T-26/96, Lopes κατά Δικαστηρίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. I-A-487 και II-1357). Η ΕΚΤ υπενθυμίζει, συναφώς, ότι δεν συνιστά βλαπτική πράξη η αμιγώς διαχειριστική πράξη, όπως είναι το μέτρο ανακατανομής των αρμοδιοτήτων εντός μιας διοικητικής μονάδας, η οποία δεν μπορεί να βλάψει την υπηρεσιακή κατάσταση των ενδιαφερομένων ή να παραβιάσει την αρχή της αντιστοιχίας μεταξύ του βαθμού των υπαλλήλων και της θέσεως στην οποία έχουν

τοποθετηθεί (απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 1988, 280/87, Ηεσρ κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 6433).

77. Εν προκειμένω, το υπόμνημα της 28ης Ιουνίου 2000 είναι μέτρο καθαρά εσωτερικής οργανώσεως που δεν βλάπτει την υπηρεσιακή κατάσταση του ενδιαφερομένου. Ο προσφεύγων δεν «υποβιβάστηκε». Η θέση του «συντονιστή UNIX» δεν περιέχεται στο οργανόγραμμα της ΕΚΤ της 6ης Οκτωβρίου 2000, διότι η ΕΚΤ προέβη σε εσωτερική αναδιοργάνωση όλων των θέσεων των «συντονιστών». Έτσι, η θέση του προσφεύγοντος επαναξιολογήθηκε.
78. Κατά την άσκηση της προσφυγής, ο προσφεύγων δεν είχε ακόμη ενημερωθεί για τον νέο τίτλο του και τον νέο μισθό του. Η ΕΚΤ αναφέρει ότι στη συνέχεια τροποποίησε τη θέση του προσφεύγοντος από δύο απόψεις. Πρώτον, ο τίτλος της θέσεως «Συντονιστής UNIX» αντικαταστάθηκε από τον τίτλο «Senior UNIX Expert.» Δεύτερον, ο προσφεύγων προήχθη από τον βαθμό G στον βαθμό Η, με σχετική μισθολογική αύξηση αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2000. Εκτός αυτών των δύο στοιχείων, δεν υφίσταται σημαντική διαφορά από ποιοτικής ή ποσοτικής απόψεως μεταξύ των σχετικών με τη θέση του προσφεύγοντος καθηκόντων πριν και μετά τις 28 Ιουνίου 2000.
79. Η ΕΚΤ καταλήγει ότι οι ευθύνες του προσφεύγοντος δεν εξελίχθηκαν σε βαθμό που να επηρεαστεί σαφώς η νομική του κατάσταση. Ως εκ τούτου, το υπόμνημα της 28ης Ιουνίου 2000 είναι μέτρο εσωτερικής οργανώσεως και δεν είναι πράξη δύναμη να προσβληθεί. Η προσφυγή στην υπόθεση T-341/00 είναι, επομένως, απαράδεκτη.
80. Ο προσφεύγων αντιτάσσει ότι η νομολογία που επικαλείται η ΕΚΤ είναι αλυσιτελής, διότι το υπόμνημα της 28ης Ιουνίου 2000 επηρεάζει τη νομική του κατάσταση. Ισχυρίζεται ότι υποβιβάστηκε, διότι η ΕΚΤ του αφαιρέσε ορισμένα καθήκοντα που έχουν καθοριστεί κατά τη σύναψη της συμβάσεως εργασίας του το 1998.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 81 Κατά το στάδιο της εξετάσεως του παραδεκτού, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το υπόμνημα της 28ης Ιουνίου 2000 τροποποιεί ορισμένα ειδικά καθήκοντα που είχε αναθέσει η ΕΚΤ στον προσφεύγοντα όσον αφορά την αξιολόγηση, την κατάταξη και την πρόσληψη των μελών της ομάδας UNIX. Τα καθήκοντα αυτά αφορούν αρμοδιότητες σε θέματα προσωπικού, οι οποίες συνδέονται γενικώς με την άσκηση εξουσίας προϊσταμένου. Δεδομένης της φύσεως των εν λόγω καθηκόντων και εφόσον ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι υποβιβάστηκε, λόγω της αφαιρέσεως των εν λόγω καθηκόντων, οι επίμαχες τροποποιήσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν απλά μέτρα εσωτερικής οργάνωσης, όπως αυτά που οδήγησαν στην έκδοση των αποφάσεων του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου που επικαλείται η ΕΚΤ.
- 82 Επομένως, το υπόμνημα της 28ης Ιουνίου 2000 συνιστά βλαπτική πράξη. Υπ' αυτές τις συνθήκες, η προσφυγή είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 83 Ο προσφεύγων επαναλαμβάνει στην ουσία τα νομικά επιχειρήματα που ανέπτυξε στο πλαίσιο της υποθέσεως T-178/00. Η ΕΚΤ, τροποποιώντας μονομερώς και ουσιωδώς τον κατάλογο των καθηκόντων του με το υπόμνημα της 28ης Ιουνίου 2000, προσέβαλε το δικαίωμα του προσφεύγοντος να τοποθετηθεί σε θέση σύμφωνη με τη σύμβαση εργασίας του.

- 84 Ο προσφεύγων υπογραμμίζει ότι η θέση του «συντονιστή» δεν περιλαμβάνεται πλέον στο οργανόγραμμα της ΕΚΤ της 6ης Δεκεμβρίου 2000.
- 85 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι, στον τεχνικό τομέα, ενόψει των προσόντων του, λίγες μόνον από τις αρμοδιότητές του είναι δυνατόν να ανατεθούν σε άλλους υπαλλήλους. Ορισμένα καθήκοντα εμπίπτουν στην αποκλειστική του αρμοδιότητα, όπως, μεταξύ άλλων, η σύλληψη και η οργάνωση συστήματος ασφάλειας του συνόλου των συστημάτων παραγωγής UNIX. Το υπόμνημα της 28ης Ιουνίου 2000 δεν του παρέχει καμία γενική αρμοδιότητα για τα συστήματα και τις πλατφόρμες UNIX. Η αρμοδιότητα του προσφεύγοντος περιορίζεται, επομένως, στην ανάπτυξη των συστημάτων UNIX. Ο προσφεύγων έχει πλέον αρμοδιότητες κατώτερες από αυτές που καθορίστηκαν συμβατικώς κατά την πρόσληψή του το 1998.
- 86 Στον τομέα της διαχείρισης του προσωπικού, ένα άλλο ουσιώδες στοιχείο της εν λόγω θέσεως, το υπόμνημα της 28ης Ιουνίου 2000 συνεπάγεται την υποβάθμιση της θέσεως του προσφεύγοντος. Έτσι, του αφαιρέθηκαν οι αρμοδιότητές του στον τομέα της αξιολογήσεως του προσωπικού, της υποβολής προτάσεων κατατάξεως και της εποπτείας των επιδόσεων, οι οποίες εμπίπτουν στην αποκλειστική του αρμοδιότητα.
- 87 Τέλος, ο προσφεύγων φρονεί ότι η ΕΚΤ ενήργησε σύμφωνα με την οδηγία 91/533 κατά την περιγραφή, το 1998, των ειδικών καθηκόντων που συνδέονται με τη θέση του. Φρονεί εντούτοις ότι η ΕΚΤ δεν μπορούσε να τροποποιήσει αυτή την περιγραφή με το υπόμνημα της 28ης Ιουνίου 2000.

- 88 Η ΕΚΤ αντικρούει τις αιτιάσεις αυτές. Υπενθυμίζοντας στην ουσία ότι η σύμβασή της με τον προσφεύγοντα δεν υπόκειται στο γερμανικό εργατικό δίκαιο, ισχυρίζεται ότι η περιγραφή της θέσεως δεν αποτελεί τμήμα της εν λόγω συμβάσεως εργασίας και εμπίπτει στην οργανωτική της εξουσία. Φρονεί εξάλλου ότι δεν παραβίασε τις διατάξεις του άρθρου 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 91/533 απευθύνοντας στον προσφεύγοντα επιστολή προσλήψεως, η οποία περιείχε συνοπτική περιγραφή της θέσεώς του.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 89 Πρώτον, όπως έγινε ήδη δεκτό στο πλαίσιο της υποθέσεως T-178/00 με τη σκέψη 54 ανωτέρω, ο προσφεύγων δεν μπορεί ευλόγως να αναμένει ότι θα διατηρήσει μέχρι τη συνταξιοδότησή του ορισμένα ειδικά καθήκοντα που του ανατέθηκαν ενδεχομένως κατά την πρόσληψή του από την ΕΚΤ. Επομένως, οι σχετικοί με τις αποκλειστικές αρμοδιότητες ισχυρισμοί του προσφεύγοντος πρέπει να απορριφθούν.
- 90 Όσον αφορά, δεύτερον, το ζήτημα αν η ΕΚΤ υπερέβη προδήλως τα όρια της εξουσίας της οργανώσεως τροποποιώντας μονομερώς τα καθήκοντα του προσφεύγοντος, αφενός, επιβάλλεται να τονιστεί ότι δεν αμφισβητείται ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις έγιναν προς το συμφέρον της υπηρεσίας. Αφετέρου, ο προσφεύγων δεν στήριξε τα επιχειρήματά του σε συγκεκριμένα στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι αυτές οι τροποποιήσεις θίγουν ουσιώδη στοιχεία της συμβάσεως εργασίας του, περιορίζοντας σαφώς τα συνολικά καθήκοντά του σε σχέση με αυτά που θα αντιστοιχούσαν στη θέση του και ότι, ως εκ τούτου, συνιστούν μέτρο υποβαθμίσεως της εργασίας του. Αντιθέτως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο προσφεύγων διατηρεί τα ουσιώδη καθήκοντά του σχετικά με τα συστήματα UNIX και με τον συντονισμό των ειδικών UNIX. Επομένως, πρέπει να απορριφθούν οι αιτιάσεις του προσφεύγοντος σχετικά με την υποβάθμιση της εργασίας του.

- 91 Όσον αφορά, τρίτον, την οδηγία 91/533, αρκεί η διαπίστωση ότι, εφόσον ο προσφεύγων δήλωσε ότι δεν επικαλείται παράβαση της εν λόγω οδηγίας, δεν είναι αναγκαία η εξέταση αυτού του τμήματος της προσφυγής.
- 92 Επομένως, επιβάλλεται η απόρριψη του συνόλου των λόγων ακυρώσεως, αιτιάσεων και επιχειρημάτων που προβλήθηκαν στο πλαίσιο της υποθέσεως T-341/00.
- 93 Δεδομένου ότι κανένας από τους λόγους ακυρώσεως των προσβαλλομένων πράξεων δεν έγινε δεκτός, επιβάλλεται η απόρριψη των προσφυγών.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 94 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εντούτοις, σύμφωνα με το άρθρο 88 του ίδιου κανονισμού, στις διαφορές μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους.
- 95 Επομένως, στις υποθέσεις T-178/00 και T-341/00, κάθε διάδικος θα φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Συνεκδικάζει τις υποθέσεις T-178/00 και T-341/00 προς έκδοση κοινής απόφασης.
- 2) Απορρίπτει τις προσφυγές στις υποθέσεις T-178/00 και T-341/00.
- 3) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Cooke

García-Valdecasas

Lindh

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 22 Οκτωβρίου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

R. García-Valdecasas